

BRČKO DISTRIKT BOSNE I HERCEGOVINE

**AKCIONI PLAN PROVEDBE MJERA I PROJEKATA ZA PERIOD 2025-2027. GODINE
u okviru Strategije razvoja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2021-2027. godine**

MART 2024. GODINE

1. Uvod

Strategija razvoja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za period 2021-2027. godina (u daljnjem tekstu: Strategija razvoja) predstavlja integrirani multisektorski strateški dokument kojim se definišu javne politike i integralno usmjerava razvoj lokalne samouprave. Strategija razvoja je ključni strateško-planski dokument koji treba da potiče i usmjerava budući rast i razvoj Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: BDBiH). Ista uključuje sektore ekonomskog razvoja, društvenog razvoja i zaštite životne sredine i služi kao okvir za zajedničko projektovanje budućeg razvoja BDBiH kroz definisanje zajedničkih ciljeva za prevazilaženje razvojnih izazova. Strategija je usklađena sa relevantnim strateškim okvirom u BiH, kao i sa globalnim okvirom za održivi razvoj i specifičnim okvirom EU za pojedine oblasti. Strategija podstiče partnerstva, informišući građane, institucionalne aktere i poslovnu zajednicu o fokusima i načinima razvoja BDBiH u narednom sedmogodišnjem periodu. Kao takva, ona u skladu sa Zakonom o budžetu BDBiH, predstavlja osnov za izradu detaljnih planova i programa Vlade i drugih institucija. Izrada Strategije razvoja inicirana je prethodnom odlukom Skupštine BDBiH, dok je pristup i proces regulisan odgovarajućim protokolom o saradnji između Vlade BDBiH i Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILDP), koji implemetira Razvojni program Ujedinjenih naroda (UNDP).

Strategijom su definisana 3 strateška cilja i 14 prioriteta:

Tabela 1. Pregled strateških ciljeva i prioriteta i poveznica sa Okvirom za implementaciju ciljeva održivog razvoja u BiH (SDG okvirom u BiH)

Strateški ciljevi	Prioriteti
<p>STRATEŠKI CILJ 1: Konkurentna privreda, skladno uklopljena u globalne razvojne trendove i lance vrijednosti, kao motor razvoja BDBiH</p> <p><u>Veza sa SDG okvirom</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Razvojni pravac 1: Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom• Razvojni pravac 2: Pametni rast	<ul style="list-style-type: none">• Prioritet 1: Razvoj preduzetništva i malih i srednjih preduzeća• Prioritet 2: Razvoj poljoprivrede i ruralnih područja• Prioritet 3: Razvoj turizma• Prioritet 4: Privlačenje investicija• Prioritet 5: Razvoj tržišta rada <p><u>Veza sa SDG okvirom</u></p> <p>AKCELERATOR : Jačanje povoljnog okruženja za poduzetništvo i inovacije za proizvodnju dobara visoke dodane vrijednosti za izvoz</p> <p>AKCELERATOR 2: Vladavina prava, sigurnost i osnovna prava</p>
<p>STRATEŠKI CILJ 2: Značajno unaprijeđeno pružanje usluga obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite, kulture, sporta i javne sigurnosti, na principima dobrog upravljanja javnim sektorom u skladu sa EU standardima</p>	<ul style="list-style-type: none">• Prioritet 1: Poboljšani uslovi za razvoj obrazovanja, nauke i istraživanja• Prioritet 2: Poboljšanje sistema socijalne uključenosti prema potrebama• Prioritet 3: Razvoj i modernizacija zdravstvene zaštite i unapređenje javnog zdravlja• Prioritet 4: Jačanje otpornosti na prirodne i druge nesreće• Prioritet 5: Podrška programima osamostaljivanja mladih• Prioritet 6: Razvoj sporta i kulturno-umjetničke tradicije u skladu sa evropskim standardima

<p><u>Veza sa SDG okvirom:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvojni pravac 1: Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom • Razvojni pravac 2: Pametni rast • Razvojni pravac 3. Društvo jednakih mogućnosti 	<p><u>Veza sa SDG okvirom:</u></p> <p>AKCELERATOR: Efikasan, otvoren, inkluzivan i odgovoran javni sektor</p> <p>AKCELERATOR: Vladavina prava, sigurnost i osnovna prava</p> <p>AKCELERATOR: Otpornost na katastrofe</p> <p>AKCELERATOR: Unapređenje pristupa i kvaliteta obrazovanja i obuke</p> <p>AKCELERATOR: Pametno upravljanje prirodnim resursima i okolišem</p> <p>AKCELERATOR: Unapređenje politika socijalne zaštite</p> <p>AKCELERATOR: Aktivacija i zapošljavanje s fokusom na ranjive kategorije</p> <p>AKCELERATOR: Efikasna zdravstvena zaštita za sve</p> <p>AKCELERATOR: Poboljšanje inkluzivnosti obrazovnih sistema</p>
<p>STRATEŠKI CILJ 3: Održivo upravljanje životnom sredinom, prirodnim i komunalnim infrastrukturnim resursima</p> <p><u>Veza sa SDG okvirom:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvojni pravac 1: Dobra uprava i upravljanje javnim sektorom • Razvojni pravac 2: Pametni rast • Razvojni pravac 3. Društvo jednakih mogućnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritet 1: Unapređenje postojećeg stanja zaštite prirode, tla, vode i zraka • Prioritet 2: Unapređenje stanja komunalne infrastrukture i odgovorno upravljanje prostorom • Prioritet 3: Efikasno korištenje energije <p><u>Veza sa SDG okvirom:</u></p> <p>AKCELERATOR: Povećanje investicija u infrastrukturu</p> <p>AKCELERATOR: Efikasan, otvoren, inkluzivan i odgovoran javni sektor</p> <p>AKCELERATOR: Zeleni rast i čista energija</p> <p>AKCELERATOR: Pametno upravljanje prirodnim resursima i okolišem</p>

2. Proces izrade Akcionog plana

Za prvi trogodišnji planski ciklus Akcioni plan se priprema u završnoj fazi ili neposredno nakon izrade strateškog dokumenta, a nakon toga se svake godine ažurira ili „osvježava“ po tzv. rolling principu 1+2, a u skladu sa aktualnim razvojnim kontekstom. Akcioni plan sadrži sve mjere i aktivnosti/projekte u okviru strateških ciljeva i prioriteta koje se planiraju provesti tokom trogodišnjeg planskog perioda. Takođe, Akcioni plan sadrži i finansijski okvir potreban za njihovu realizaciju, te određuje dinamiku i nosioce odgovornosti za realizaciju mjera. Sektor za strateško planiranje kao jedna od organizacionih jedinica Sekretarijata Vlade BDiH koordinira izradu Akcionog plana. Ključno tijelo koje učestvuje u procesu izrade akcionog plana je Odbor za razvoj koji pruža podršku u izradi Akcionog plana i daje prijedloge, primjedbe, komentare i priprema elemente za izradu istog. Odbor za razvoj je osnovan odlukom Vlade BDBiH i članovi Odbora su predstavnici odjeljenja Vlade BDBiH, kao i predstavnici drugih relevantnih organizacija. Pored Odbora za razvoj posebno je značajna uloga odjeljenja koji dostavljaju podatke o planiranim projektima i aktivnostima koje će provoditi u sljedećem planskom periodu.

Na sastanku koji je Odbor za razvoj održao 02.02.2024. godine prijedlog Akcionog plana je razmatran i usvojen. Prijedlog Akcionog plana sa finansijskim okvirom za provedbu Strategije razvoja razrađen je na ciljeve, prioritete, mjere i aktivnosti. U okviru svakog od ciljeva utvrđeni su određeni prioriteti i mjere sa definisanim aktivnostima, očekivanim rezultatima, nosiocima aktivnosti, periodom implementacije i izvorom finansiranja.

Akcioni plan za provedbu mjera i projekata u periodu 2025-2027. godina usklađen je s Okvirom za realizaciju ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini, na koji je Vlada Brčko distrikta BiH dala saglasnost svojim Zaključkom od 18.12.2020. godine. Važno je napomenuti da se tokom izrade Strategije razvoja Brčko distrikta BiH za period 2021-2027. godina vodilo računa o usklađivanju strateških ciljeva s razvojnim pravcima i akceleratorima Okvira za realizaciju ciljeva održivog razvoja u BiH. U prethodnim godinama, Budžetski korisnici i Vanbudžetski korisnici, obveznici primjene budžetskog računovodstva, usklađivali su svoje implementacione dokumente, trogodišnje i godišnje planove, te godišnje izvještaje o radu s razvojnim pravcima, akceleratorima i pokretačima Okvira za realizaciju ciljeva održivog razvoja. Sektor za strateško planiranje usklađivao je, također, Godišnji program rada Vlade Brčko distrikta BiH i Godišnji izvještaj o razvoju Brčko distrikta BiH. Ovaj Akcioni plan postavlja temelje za nastavak i unapređenje ove prakse, čime Brčko distrikt Bosne i Hercegovine doprinosi globalnim naporima u borbi protiv siromaštva, smanjenju nejednakosti, borbi protiv klimatskih promjena, te promicanju prosperiteta, mira i pravde.

Proces izrade Akcionog plana je podržan od strane Programa Okvir za realizaciju Ciljeva održivog razvoja kao temelj za održiv i inkluzivan rast u Bosni i Hercegovini (SDG2BiH), kojeg, uz podršku Vlade Švedske, provodi UNDP.

3. Sažeti pregled Akcionog plana

Akcioni plan za period 2025-2027. godine, sadrži 14 prioriteta, 45 razvojnih mjera, te 173 razvojnih projekta i aktivnosti.

U tabeli broj 2. prikazan je broj projekata/aktivnosti po strateškim ciljevima. Najveći broj projekata planiran je u Strateškom cilju 1 Konkurentna privreda, skladno uklopljena u globalne razvojne trendove i lance vrijednosti, kao motor razvoja BDBiH.

Tabela 2: Pregled strateških ciljeva i prioriteta prema broju projekata/aktivnosti

Strateški cilj / Prioriteti	Broj projekata/aktivnosti
Strateški cilj 1: Konkurentna privreda, skladno uklopljena u globalne razvojne trendove i lance vrijednosti, kao motor razvoja BDBiH	79
Prioritet 1: Razvoj preduzetništva i malih i srednjih preduzeća	13
Prioritet 2: Razvoj poljoprivrede i ruralnih područja	9
Prioritet 3: Razvoj turizma	18
Prioritet 4: Privlačenje investicija	27
Prioritet 5: Razvoj tržišta rada	12
Strateški cilj 2: Značajno unaprijeđeno pružanje usluga obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite, kulture, sporta i javne sigurnosti, na principima dobrog upravljanja javnim sektorom u skladu sa EU standardima	59
Prioritet 1: Poboljšani uslovi za razvoj obrazovanja, nauke i istraživanja	12
Prioritet 2: Poboljšanje sistema socijalne uključenosti prema potrebama	8
Prioritet 3: Razvoj i modernizacija zdravstvene zaštite i unapređenje javnog zdravlja	11
Prioritet 4: Jačanje otpornosti na prirodne i druge nesreće	5
Prioritet 5: Podrška programima osamostaljivanja mladih	8
Prioritet 6: Razvoj sporta i kulturno-umjetničke tradicije u skladu sa evropskim standardima	15
Strateški cilj 3: Održivo upravljanje životnom sredinom, prirodnim i komunalnim infrastrukturnim resursima	35
Prioritet 1: Unapređenje postojećeg stanja zaštite prirode, tla, vode i zraka	6
Prioritet 2: Unapređenje stanja komunalne infrastrukture i odgovorno upravljanje prostorom	25
Prioritet 3: Efikasno korištenje energije	4
UKUPNO	173

Od ukupno 173 planirana projekata koji čine sastavni dio Akcionog plana 2025-2027. godine, možemo izdvojiti nekoliko ključnih projekata:

1. Podrška za poslovanje i oporavak privrede;
2. Podrška razvoju poljoprivrede i ruralnih područja;
3. Projekat "izgradnje ekonomske zone";
4. Podrška samozapošljavanju u privredi i poljoprivredi;
5. Izgradnja i opremanje obdaništa u MZ Broduša i MZ Srpska Varoš, uključujući projektovanje;
6. Razvoj i uvođenje integrisanog zdravstvenog informacionog sistema (IZIS) – nabavka informacione opreme, komunikacione infrastrukture, održavanje i tehnička podrška;
7. Sanacija klizišta na području Brčko distrikta BiH;
8. Potpuno ukljanjanje rizika od posledica mina i NUS-a i sigurno korištenje površine za obavljanje svih aktivnosti neophodnih za život i poslovanje;
9. Podrška radu sportskih udruženja Brčko distrikta BiH;

10. Projektovanje i izgradnja multifunkcionalne dvorane i zatvorenog bazena;
11. Izgradnja gradskog stadiona;
12. Podrška projektima kulturno-umjetničkog stvaralaštva;
13. Izgradnja i opremanje Centra za upravljanje otpadom (CUO);
14. Sanacija i rekultivacija postojeće deponije otpada;
15. Izgradnja kolektora desna obala rijeke Brke, lijeva obala rijeke Brke, desna obala rijeke Save i PPOV;
16. Izgradnja objekata prve faze GTC Plazulje - Potočari (cjevovod, PS Potočari, rezervoar Potočari i spojevi na postojeću vodovodnu mrežu);
17. Rekonstrukcija kanalizacione mreže;
18. Rekonstrukcija vodovodne mreže;
19. Nastavak rješavanja oborinske odvodnje oba podvožnjaka;
20. Planiranje izgradnje auto-puta Sarajevo - Beograd, Tuzla - Orašje, Banja Luka - Beograd (trasa kroz Brčko distrikt BiH);
21. Rehabilitacija dijela magistralnih puteva kroz BD BiH;
22. Rehabilitacija dijela regionalnih puteva kroz BD BiH;
23. Rehabilitacija dijela lokalnih puteva kroz BD BiH;
24. Nastavak izgradnje kružnih tokova;
25. Utopljavanje zgrada i rekonstrukcija osvjetljenja u javnim zgradama u BD BiH.

Ukupna indikativna vrijednost finansijskih sredstava planiranih za realizaciju projekata i aktivnosti u trogodišnjem periodu 2025-2027. godine iznosi 328.719.059 KM (Tabela 3.), od kojih je iznos od 197.433.159 KM planiran iz budžetskih sredstava, dok je iznos od 131.285.900 KM planiran iz ostalih izvora.

Tabela 3: Prikaz finansijskih sredstava planiranih za naredne tri godine po strateškim ciljevima i izvorima finansiranja

STRATEŠKI CILJEVI	2025-2027. (KM)	VLASTITA BUDŽETSKA SREDSTVA (KM)	OSTALI IZVORI (KM)
STRATEŠKI CILJ 1: Konkurentna privreda, skladno uklopljena u globalne razvojne trendove i lance vrijednosti, kao motor razvoja BDBiH	114.058.909	93.782.909	20.276.000
STRATEŠKI CILJ 2: Značajno unaprijeđeno pružanje usluga obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite, kulture, sporta i javne sigurnosti, na principima dobrog upravljanja javnim sektorom u skladu sa EU standardima	83.106.150	73.496.250	9.609.900
STRATEŠKI CILJ 3: Održivo upravljanje životnom sredinom, prirodnim i komunalnim infrastrukturnim resursima	131.554.000	30.154.000	101.400.000
UKUPNO	328.719.059	197.433.159	131.285.900

4. Preporuke

Značajniji angažman Vlade BDBiH i svih odjeljenja Vlade BDBiH je od ključnog značaja u identificiranju i upravljanju projektima i aktivnostima Strategije razvoja Brčko distrikta BiH za period 2021-2027. godine. Evidentno je da u prethodnom periodu Strategija razvoja nije bila u potpunosti prepoznata kao platforma za sve razvojne aktivnosti, ali je sada zahvaljujući Zakonu o budžetu Brčko distrikta BiH, te Pravilniku o sadržaju i metodologiji izrade, sistemu praćenja i nadzora provođenja strateških dokumenata i implementacionih dokumenata uspostavljen sistem strateškog planiranja. S tim u vezi, svi budžetski korisnici su obavezni definirane aktivnosti iz Akcijskog plana uključiti u svoje planove rada kako bi isti bili implementirani u narednom periodu i adekvatno podržani budžetom. Budžetski korisnici su obavezni nastaviti dobru praksu planiranja i izvještavanja o doprinosu njihovih programa, projekata i aktivnosti pokretačima, akceleratorima i razvojnim pravcima Okvira za realizaciju ciljeva održivog razvoja u BiH. Potrebno je naglasiti da je odgovornost u cijelom procesu kako planiranja, tako i implementacije ovih projekata i aktivnosti veoma važna kako bi se u konačnici mogao vidjeti pozitivan rezultat i napredak Brčko distrikta BiH.